

2c 'GLA' 'ARODA' VNOŠT NA DOM
 ČITAJTE, KA
 No. 166 — Štev. — LUME LIL — LETNIK LIL

GLAS NARODA

BUY EXTRA WAR BONDS Today!
 5c WAR LOAN

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.
 NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 24, 1944 — ČETRTEK, 24. AVGUSTA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

RUMUNSKA SE JE PODALA

Sprejela je ruske pogoje za mir

S kratkim razglasom na rumunski narod po radio ob 9.25 zvečer (2.25 popoldne po newyorškem času) je rumunski kralj Mihael ukazal armadi, da se neha bojevati proti zavezniškim armadam, rekoč, da je sprejel zavezniške pogoje brezpogojne predaje v imenu naroda.

Mladi kralj Mihael je pozval narod, da se naj takoj prične bojevati na strani ruskih armad, ki so na rumunski zemlji, proti skupnemu sovražniku, Nemčiji.

Kakor je prišlo naglo in nepričakovano to naznanilo, so bili pri vsem tem najbrže Nemci posvarjeni, kajti ko je bila običajna bukaška radijska oddaja ob 9.24 nenadoma prekinjena, so v 30 sekundah nemške radijske postaje že motile kraljevo naznanilo.

Kralj Mihael, ki je bil do pred kratkim pravi ujetnik nemškega gestapa, je strmoglavil Nemčiji naklonjeno diktatorsko vlado ministrskega predsednika maršala Iona Antonesca.

Na njegovo mesto je imenoval maršala Konstantina Sanatesca, ki je takoj sestavil nov kabinet, v katerem sta tudi voditelj kmetске stranke Juliu Maniu in vodja liberalne stranke Dinu Bratianu kot državna ministra.

Državna ministra sta tudi Lucretiu Patrascanu, komunistični voditelj in socialist Konstantin Petrescu.

VOJNA Z MADŽARSKO JE GOTOVA

V svojem razglasu na narod je kralj Mihael zavrzel dunajsko pogodbo z dne 30. avgusta, 1940, po kateri je Hitler dal Transilvanijo Madžarski. S tem je jasno pokazal, da je Rumunski v vojni z Madžarsko, da si zopet pridobi izgubljeno deželo in bo pomagala zaveznikom.

V kraljevi palači so se sestali novi rumunski generalni štab in najvplivnejši politični voditelji.

Nemška posadka v Bukarešti, je je skušala obkoliti kraljevo palačo, pa je bila razorožena in internirana.

PRVA BALKANSKA LUTKA SE JE PODALA

Rumunski je zapustila osišče in se je pridružila Združenim narodom. Kralj Mihael je naznanil narodu, da je Rumunski zamenjala svoje zavezništvo in kmalu nato je moskovski radio naznanil, da Nemci napadajo Rumunce, ki odhajajo z ruske fronte.

Rumunski je prva balkanska država, ki je zapustila Nemčijo; njej pa bo najbrže v najkrajšem času sledila Bolgarska.

Pogoji premirja, pod katerimi je Rumunski kapitulirala, se naslanjajo na izjavo sovjetskega vnanjega komisarja Vjačeslava M. Molotova ob času, ko je rdeča armada spomladi prekorčila rumunsko mejo, rekoč, da Rusija za sebe zahteva Besarabijo in severno Bukovino, toda zagotavlja, da Rumunski, da Sovjetska Unija od Rumunske ne zahteva nobene druge

zemlje in da se ne bo ovmešavala v gospodarske in politične zadeve Rumunske.

Predaja Rumunske je za zavezništvo največji trijumf, kajti ruske armade morejo sedaj priti v Jugoslavijo in na Bolgarsko, kar pa je najvažnejše, Nemčija ne bo več dobivala rumunskega petroleja.

Rumunski se je pridružila osišču v novembru 1940 in ko je Nemčija 22. junija 1941 napadla Rusijo, je Rumunski napovedala vojno Rusiji, 6. decembra 1941 je napovedala vojno Angliji, 12. decembra istega leta pa Združenim državam.

RUSKI USPEHI V RUMUNJI

Maršal Stalin je v dveh dnevnihi poveljih naznanil velike uspehe druge in tretje ukrajinske armade na Rumunskem. Posebno velike važnosti je zavzete mesta Vaslui v severni Rumunski, ker leži ob glavni železnici, ki pelje iz Jasija v Galati.

Rusi globoko v Rumunski

Obe ruski armadi nadaljujeta ofenzivo na Rumunskem in druga ukrajinska armada maršala Malinovskega je zavzela Vaslui, 140 milj severovzhodno od Ploestija, tretja ukrajinska armada generala Tolbuhina pa je zavzela dve močni nemški trdnjavi Bendery in Akkerman ob zapadnem bregu Dnjestra ter poleg tega še nad 400 obljudenih krajev.

Ne oziraje se na politično spremembo na Rumunskem, obe armadi naglo prodirate v deželo, sta napredovali do 60 milj in sta oddaljeni od Bukarešte še 167 milj.

Na Rumunskem je še mnogo nemških vojakov in Rusi jih bodo skušali pognati iz dežele, ne glede na to, kaj bo Rumunski storila.

V južni Poljski je prva ukrajinska armada maršala Ivana S. Koneva zavzela Debice, ki je veliko industrijsko središče in železniško križišče 64 milj vzhodno od Krakova ter 19 milj vzhodno od Tarnova, ki je prihodnji Konevov cilj. Včeraj je Konevova armada osvobodila nad 70 obljudenih krajev. Prva beloruska armada maršala Rokosovskega je severovzhodno od Varsave dospela osem milj do silno močne nemške trdnjave Lomže, 20 milj južno od meje Vzhodne Prusije in je osvobodila 80 obljudenih krajev. Rusi so odbili močan nemški protinapad pri Pragi.

V Letski so Nemci z vso silo napadali in skušali skleniti zvezo z nemško armado v Letski in Estonski. Rusi pa teh napadov niso samo odbili, temveč so še pri tem izboljšali svoje postojanke.

Moskva pa moki glede nemškega poročila, da je rdeča armada zopet prišla do Baltika pri Rigi in tudi Nemci natančneje ne pojasnijo skoro nerazumljivega poročila.

Navzlic temu, da je zapadno od Rige odprt koridor med dvema nemškima armada, so pri vsem tem nemške armade v baltičkih državah v silno veliki stiski, ker rdeča armada z vso silo pritiska od severa proti železniškemu križišču Uhtu.

Feldmaršal von Kluge odstavljen

Kot pravi poročilo iz Berna v Švici, naznanja vest iz Berlina, da je bil ostavljen feldmaršal Guenther von Kluge, poveljnik poražene nemške sedme armade v Normandiji in da je bil na neovo mesto imenovan feldmaršal Walter Modl. Ta sprememba pa ne bo mogla izboljšati položaja, kajti nemška armada zapadno in severno od Pariza je zapisana gotovemu uničenju.

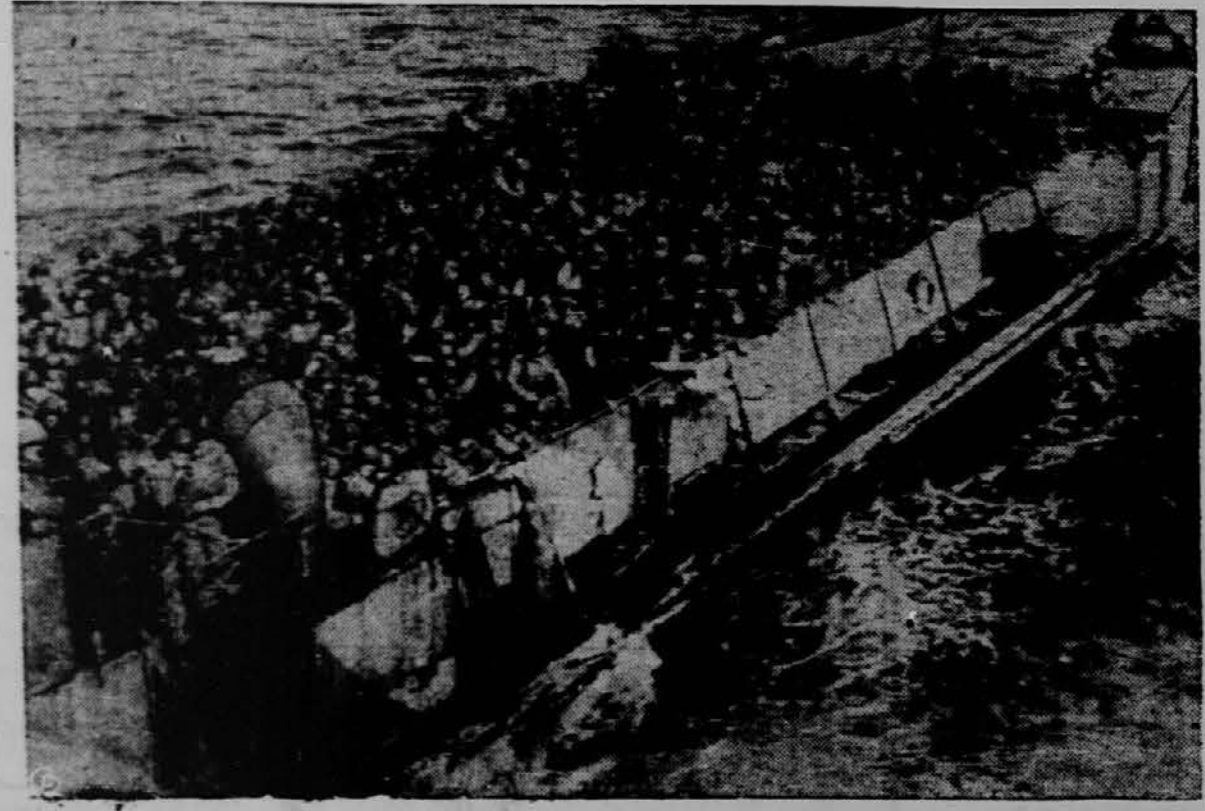
SE NE ZMENIJO ZA AMERIKANCE

V Rambouilletu, 22 milj od Pariza, se je "gospoda" zabavala v kavarni, ko so zaprašeni in utrujeni ameriški vojaki drveli skozi mesto.

V Hotel Le Grand Veneur so pili vino in šampanjec in se kopalji v soncu, ne zmeče se za ameriške vojake, ki so se vozili na truhkih in v tankih.

Nič niso kazali onega veselja in navdušenja, kot so ga kazali prebivalci drugih francoskih krajev, ki so bili osvobojeni.

VPAD V JUŽNO FRANCIJO

Zavezniška izkrcovalna ladja petje zavezniške vojake, ki so vpadli na obrežje v južno Francijo. seših žena.

Uničevanje nemške armade v Franciji

Zavezništvo uničujejo zadnje ostanke nemške sedme armade ob južnem bregu Seine. Amerikanci, ki prodirajo ob južnem bregu Seine, so zavzeli Evreux ter so napredovali nad sedem milj, Angleži in Kanadčani na levem križu in v centru potiskajo Nemce proti ustju Seine in proti Havre in Rouenu.

V kotu ob južnem bregu Seine pa do njenega izliva v morje je kaikih 90,000 Nemcev, proti katerim prodira tretja ameriška armada generala Pattona, ki je dospela do Seine, potem pa se je obrnila proti vzhodu, od juga in zapada pa pritiskajo Angleži in Kanadčani.

Nemci napejajo vse svoje sile, da bi se umaknili čez Seine, toda pri tem bodo doživeli najmanj 50,000 izgub. Ako zavezništvo zmaga na tem kraju in nato ojačijo svoje oporišče med Mantesom in Gassicourtom, bo ostal predel med Seine in Somme nezavarovan.

V Franciji je sedaj pravzaprav dvojnja bitka. Na vzhodu tretja ameriška armada je napredovala 15 milj od Sensa. Na zapadu pa ameriška prva, angleška druga in kanadska prva armada gonijo Nemce proti morju in jo oddaljujejo od njegove oporišča južno od Seine.

Včera se je vreme zelo izboljšalo in aeroplani so mnogo pomagali armadam na tleh. Letalci pa so opazili, da zavezništvo tako naglo prodirajo, da v mnogih slučajih ni mogoče ločiti prijatelja od sovražnika. Bombniki so bombardirali skladišča in zbirališča nemškega vojaštva na obeh straneh Seine ter nemške čete, ki so se prevažale v čolnih čez Seine.

Uničevanje nemške armade zdaj je mnogo hitrejše kot prej.

ROBOTI NAD ANGLIJO

Nemci so včeraj zopet poslali nad Anglijo celo reko robotnih aeroplanov, kakor bi hoteli porabiti vse, predno bodo zavezništvo zavzelo kraje, iz katerih jih izpuščajo.

Medtem ko so roboti ubili mnogo ljudi, Angleži upajo, da bodo zavezništvo kmalu zavzeli prostore, s katerih odhajajo roboti nad Anglijo. Pri vsem tem pa zdravstveno ministrsko skrbi za večjo varnost prebivalstva in je odredilo, da vsak teden zapusti London po 800 no-

BOLGARSKA SKLEPA MIR

Bolgarski razgovori o premirju, ki se še ne morejo imenovati pogajanja, nekoliko napredujejo in če bodo potekali razgovori tako naprej, bo Hitler v kratkem izgubil drugo svojo balkansko zaveznico.

Razgovori z zavezništvo se vrše posredno, z Rusijo pa naravnost, kajti Bolgarska z Rusijo ni v vojni. Še je nekaj težav, katere je treba premagati, toda naglo prodiranje rdeče armade skozi Rumunsko proti Bolgarski in notranji pritisk na ministrskega predsednika Ivana Bagrianova, da čimprej izvleče deželo iz vojne, bo mnogo pomagalo, da se slednjič Bolgarska odloči, da sklene mir.

Zavezništvo pod vsakim pogojem zahtevajo od Bolgarske, predno se prično resno pogajanja za premirje, da izprazni ozemlja, ki jih je zasedla v Jugoslaviji in na Grškem. Svoje čete mora umakniti v predvojne meje. Bolgarska je sicer pripravljena umakniti svoje vojaštvo iz Jugoslavije in Makedonije, toda obdržati hoče grško Tracijo.

Rusija, ki je vedno zahtevala, da se Bolgarija tekom vojne strogo drži zahtev vnanjega komisarja Vjačeslava M. Molotova, sedaj od Bolgarske zahteva, da mora priti do sporazuma z deželami, s katerimi je v vojni.

Najbrže bo Rusija tudi za sebo zahtevala, da se more posluževati bolgarskih pristanišč ob Črnem morju, kot sta Varna in Burgos za povojne ruske mornariški postojanki, drugače pa od Bolgarske ne bo zahtevala nobene zemlje. Rusija bo tudi zahtevala prosti prehod skozi Dardanele, ne da bi od Turčije zahtevala kaj zemlje.

Bolgarska mora pognati Nemce iz dežele, poklicati svoje vojaštvo iz krajev, ki niso bolgarski in ki jih je dobila od Hitlerja kot darilo na škodo Jugoslavije in Grške.

Ameriški bombnik padel na šolo

Veliki ameriški bombnik B-24 je v velikem viharju izgubil kontrolo in je padel na šolo v Freetletonu v okraju Lancashire v Angliji včeraj ob 11. dopoldne. Pri tem je bilo ubitih 76 ljudi, med njimi 51 otrok, ki so bili vsi izpod pet let.

Ob času, ko je bombnik tresil na šolo, v njem ni bilo bomb. Bombnik je priletel iz oblakov med gromom in bliskom in je odnesel gorenje nadstropje šolskega poslopja. Nato je letel nizko nad vasjo in se je vnel, ko je padel na tla pri nekem hlevu, kjer je bilo ravno pri kosilu okoli 30 vojakov, med njimi tudi več Amerikancev. Devet ameriških vojakov je bilo ubitih.

Otroci, ki so bili večinoma begunci iz Londona, so bili ubiti, ki je padlo na nje tramovje,

ki se je vžgalo, ko je padlo nanj nekaj bencina iz bombnika. Pilot bombnika in dva vojakka so bili ubiti. Ko proti večeru so preiskovali razvaline šole, so našli 22 trupel odraslih. Freetleton je vas, ki ima komaj 1000 prebivalcev in je oddaljena sedem milj od Prestona ob izlivu reke Ribble na zapadni obali Anglije. Ravnatelj šole F. A. Billington, ki je ravno pričel jesensko šolo, je pripovedoval naslednje: "Bil je velik ropot. Okna so padla naznotraj. Otroci po šoli so bili pokopani pod tramovjem. Požar se je naglo razširil vsepovsod. Posrečilo se mi je izvleči dva otroka." V šolo pohaja okoli 180 otrok. Starejši otroci so bili na igrišču izven šole in so ušli smrti.

"GLAS NARODA"
"VOICE OF THE PEOPLE"

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Babur, President; Ignac Huda, Treasurer; Joseph Lepda, Sec.
Printed at Slavonic Publishing Company, 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OBLA LITVO VILJA LIST ZA EDROZNE DRUŽAVI IN KANADOI
\$7.—; KA POL LETA \$3.50; KA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" lahaja vsaki dan izvenoma sobot, nedelj in pramlkov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 6-1262

PUŠČANJE DELA V VOJNI INDUSTRIJI

V naslednjem vam dajemo bistveni del izjave ravnatelja za vojno mobilizacijo James F. Byrnesa, z navodili za dobovo zadostnih delavskih sil za najvažnejše dele vojne produkcije:

"Mnogo je taktih, ki zapuščajo svoje delo v vojnih industrijah, da bi se posvetili zopet svojim poslom v civilnem življenju. Ako se bo sedanje zapuščanje vojne industrije nadaljevalo, bo zelo občutno zmanjšalo možnost za brz konec vojne.

"Javnost v tej deželi pričakuje, da se bo vojna kmašu končala. Toda v resnici prav nikdo ne ve, kdaj se bo zaključila vojna. Naša vojna produkcija se mora nadaljevati prav do zadnjega strela.

"Pri Cassinu in na bregovih Normandije smo se naučili, da moremo rešiti mnogo življenj naših vojakov, ako uporabljamo zadostne količine artilerije in bomb. Naši častniki na bojišču zahtevajo — in sicer čisto po pravici — čedalje večje množine težke artilerije in bomb, ter municije.

"Lz istih razlogov zahtevajo tudi, da povečamo produkcijo razstreljiva. Vsled tega moramo tudi povečati produkcijo v naših tovarnah, ki izdelujejo granate in bombe.

"Dejstva sama zahtevajo pogumno in smoteno delo v pogledu onih maloštevilnih fabrikijskih programov, v katerih je produkcija trenutno kritično majhna in obenem nujno potrebna. Vojska in mornarica morata prejeti v najkrajšem času vse one težke topove in municije, bombe, radar naprave, tovorne avtomobile, tanke in material za zidanje, ter pla-

šče in šotore, v katerih bodo spali vojaki, ki na vseh bojiščih sveta prodirajo naprej s toliko hitrostjo.

"To so le nekateri izmed predmetov, katere potrebuje naša rastoča vojaška sila v svojem ofenzivnem delovanju. Naševanje teh primanjkljajev še ne pove vsega, vendar pa so ti predmeti najbolj kritično potrebni, tako da morata vlada in narod posvetiti tej stvari vso svojo pozornost.

"Vojaške potrebe morajo biti na prvem mestu — njim se morajo podrediti vse misli na povečanje civilne produkcije ali predmeti dela v produkciji civilnih potrebščin. Naš sovražnik je začel padati z vrvi. Ves je zmešan in kolena mu klecajo. Zdaj ni časa za počitnice, s katerimi bi mu dali časa, da si opomore. Zdaj je čas, da svoje delo dokončamo. Svojih mož, ki služijo v naših oboroženih silah, ne smemo pustiti na cedilu.

"Odgovornost za to, da ostanejo delavci v naših vojnih tovarnah na delu je jasna in nedvoumna. Ta odgovornost pripada občinam. Občine morajo izpolniti to svojo dolžnost, ako hočemo dokončati vojno, ne da postane potrebno uvesti Zakon za splošno službo. Oni, ki so ostali doma, morajo ravno tako trdo delati, kot se trdo bore oni, ki so na bojnem polju. Stori bom vse potrebno za to, da dobe posamezne občine navodila za nabiranje podpore vseh državljanov in delavcev, in sicer ne le v teh vojnih industrijah, temveč tudi v civilnih industrijah, tako da bodo vse lokalne potrebe hitro krite."

(O. W. L.)

Rusija je pripravila račune za po Nemcih razdejane cerkve

Dne 22. t. m. je prišlo iz Moskve sledeče uradno poročilo: Osrednja sovjetska vlada pripravlja natančne račune, katere bodo takoj po vojni predložili Nemčiji v poravnavo. Dosedaj so lokalne oblasti in uprave izdelale natančne račune glede vsake pojedine cerkve, katere so Nemci razdejali in poškodovali, račune za vsak ukradeni predmet iz poškodovanih cerkve in parohijskih uradov. Denar, katerega bode morala Nemcija plačati kot odškodnino na podlagi teh računov, dobi osrednja uprava cerkve v Rusiji.

Vladina komisija, ki nabira po vseh krajih, katere so Nemci začasno zasedli, nabira tudi natančne podatke z ozirom na umore in druga barbarstva, katere so Nemci izvršili po mestih in selih krajev v Ukrajini in Bjelorusiji, kakor tudi v ostalih pokrajinah Rusije. V svrhu nabiranja teh podatkov, ustanovil se je v vsakem selu, trgu, mestu in tudi vsaki poljedelski zadrugi poseben odbor, kateri nabira natančne in podrobno označene podatke glede vsega, kar so Nemci uničili, poškodovali, ukradli in zaplenili tekom dobe, ko so bile dotične pokrajine zasedene po nemškem vojaštvu.

Tozadevna državna komisija, katere član je tudi kijevski metropolit Nikolaj, izdeluje poseben katalog, v katerem so

označene tudi cene tisočernih ukradenih in po Nemcih poškodovanih predmetov, postopij in drugih naprav.

Vlada pa istočasno za sedaj ponaga kolikor je mogoče lokalnim cerkvenim občinam, kjer so bile cerkve razdejane, ter jim dobavlja potrebni material za gradnjo novih cerkvenih postopij.

Prvo mu je "G. N."

Ker mi je naročnina za "G. N." potekla, vam pošljem Money Order za \$3.50, ker "Glas Naroda" jako rad berem. Nikdar ne pridem domov tako izmučen, da ne bi najprej vzel v roke "G. N." Tudi ga ne dam prej iz rok, dokler vsega ne preberem.

Tudi tukaj v Barbertonu je zadnje tedne precej huda vročina pritiskala. Vsak dan je toplotomer kazal nad 90 stopinj. Sedaj pa je že malo boljše in sonce ne pripeka več tako hudo.

Pozdrav vsem čitateljem in vam želim še mnogo novih naročnikov.

Anton Troha
Barberton, Ont. — slovenska kolonija

Jugoslovanski pomočni odbor v Ameriki, — slovenska sekcija 1640 W. 23rd Place, Chicago, potrebuje podpore vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim v domovini.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druga tiskarske potrebščine. Da si rojaki, našim rodom dopoklanjajo lista, lahko grede upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. **ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?**

Farmer in kandidat za zvezin senat

Glen Taylor, ki je kandidat za zvezin senat v državi Idaho, je tekom minolega tedna potoval po državi, da agitira med farmerji za glasove v njegov prid, oziroma za demokratično stranko. Tem povodom je tudi obiskal Lewiston, Idaho, kjer je prišel na neko veliko farmo, baš, ko je posestnik te farme pospravljajl seno.

Ko je z farmerjem pričel govoriti o politiki v državi Idaho, dejal mu je farmer: "Prosim vas, vzemite te vile, in ko bodeva pospravljala seno, lahko govoriva o politiki."

Taylor je vzel vile in takoj pričel pomagati farmerju nakladati seno na voz. Kakor hitro je pa Taylor pričel govoriti o politiki, mu je farmer dejal: "Takoj bodo pripeljali še en prazen voz, katerega bova hitro naložila."

Zvečer je bil kandidat dokaj izmučen, pa se je kljub temu zahvalil farmerju in pristavil: "Sedaj vem, kako težavna so vaša opravila, in prav dobro bi bilo, ako bi vsak senator se saj nekaj časa učil — nakladati seno."

Vladina podpora lastnikom sladkornih nasadov v Trinidad

Port of Spain, Trinidad, 25. avgusta. Vlada angleške jugoameriške kolonije Trinidad, je ravnokar sklenila dati lastnikom sladkornih nasadov po \$40 letne podpore na vsak akter, na katerem se prideluje sladkorni trs, kajti iz Trinidata se izvažajo sladkor v Severno Ameriko v vedno večjih količinah.

Nova industrija v Arizoni

V Nogalesu, Arizona, ustanovili so povsem nov obrat izdelovanja vrtnih grabelj iz bambus-trave, da se tako nadomesti uvoz tozadevnega izdelka iz Japonske. Potrebni bambus dobivajo iz sosednje Mehike. Dosedaj so izdelovalci teh grabelj dobili že 120 železniških voz tega blaga iz države Sonore, kjer raste te vrste trava.

RAZGLEDNIK

RENO, NEVADA

V Zjedinenih državah skoraj ni človeka, ki ne bi vedel za slavno mesto Reno v državi Nevada, kajti nikjer na svetu ni mesta in kraja, ki je neštete ljudi osrečil s tem, da so se:

- a) ženske za vedno rešile svojih soprogov,
- b) moški za vedno rešili svojih soprog,
- c) da so se iste razporočene ženske tekom dneva razporočile, zopet omožile z svojim drugim, tretjim, četrtim, itd. soprogom,
- d) da so se tudi razporočeni moški tekom dneva svoje razporoke, zopet oženili z svojo drugo, tretjo, četrto, itd. soprogo — vse to v slavnem mestu Reno, Nevada.

Fredno je zakon za ločitve zakonov postal v Renu, Nevada, tako naklonjen ljudem, ki se žele razporočiti, — so ljudje, ki so prihajali v Reno, postajali srečni z pomočjo takozvanih "gold bricks" ali "zlatih opek". Prodajali so namreč delnice domišljenih srebrnih in zlatih rudnikov lahkovernim ljudem. Slednji so izgubili svoj denar, toda prodajalci delnic, so ga dobili. Denar na ta način ni bil izgubljen, kajti ostal je v deželi.

Toda od početka sedanje svetovne vojne, se je tudi v mestu Reno mnogo izpremenilo, dasiravno se tamkaj vpljivi vojne mnogo manj občutijo, kakor v kateremkoli drugem mestu Zjedinenih držav. Dasiravno je Reno sedaj nekako središče zrakoplovnega in letalnega vojaštva, in kljub temu, da so tamkaj nakopičene izredne količine municije za našo vojsko in mornarico. Resnici na ljubo se mora priznati, da se dele jestvine tudi v Renu po predpisanih odmerkih, toda tamkaj je vsega v tolikem izobilju, da se "odmerkov" sploh ne opazi. Mesa vseh vrst, surovega masla, smetane, itd. je povsodi vse polno in sicer za uprav neznamne cene.

Ulice so polne avtomobilov in vsakdo vozi z tako brzino, kakor da je podivjal. Tudi ceste na bližnji pustinji so polne avtomobilov. Vsi "ranchi" bogatinov, so polni letoviščarjev. V Renu ima tudi vsakdo svoj "vrt zmag" in prodajalne so polne kupovalcev svežega socijva, sadja, jaje itd., kar vse je tako drago, da bi o teh cenah prebivalci našega iztoka sploh ne verjeli. Nabava potrebne služinčadi ne povzroča tamkaj niti najmanjšega glavobola, kajti na razpolago imajo ljudje veliko število Piute Indijancev in kitajskih in japonskih deklet.

Nekako 200 "rečanov" je sedaj pri vojaštvu, toda na istoče poročnikov letalskega oddeljenja naše vojske, in drugih vojakov iz taborišča blizu Reno in Tonopah, spremenilo je mesto Reno tako, da je postalo pravo mesto "moške" večine — dočim je obstajala večina prejšnjega prebivalstva iz žensk, ki so prihajale v Reno v svrhu ločitve zakona. Sedaj pride namreč kar po dvajset moških na vsako žensko v mestu Reno.

Vse bare, igralne mize, slotmašine, binko in "keno" emporiji, restavrant, čajarne itd. poslujejo neprestano dan in noč. Denarja je sedaj toliko v Renu, kakor ga je bilo v onih srečnih letih pred državljansko vojno, oziroma tedaj, ko je vse delalo v zlatih in srebrnih rudnikih — in deloma tudi prodajalo zgoraj omenjene nepozabne "gold-bricks".

Nevada je najboljša in najbolj priljubljena država za one ljudi, ki so se naveličali plačevati vedno večje davke — kajti v Nevadi so davki na dedščine, dohodke, prodajo raznovrstnih potrebščin, bonde, delnic itd. nepoznani. Pač pa vlada skrbi za to, da dobiva davke na denar, ki ga igralci "zaslužijo" pri kartanju; tudi pobira davke na vse "močne" pijače, itd.

Znane "slot-mašine" imajo namreč v vsakem saloonu, čajarnah, plesnih dvoranah, v prithličjih vseh hotelov, kolo-dvorskih čakalnicah in tudi v mnogih prodajalnah. Vse to prinaša državni blagajni lepe dohodke, in vse prebivalstvo je zadovoljno.

ŠIVALKE
na moških klobukih: dolga sezona. Vsaka dobi kite samo ene barve in blok za celo sezono.
Stafno delo.
DARTFORD HATS
719 BROADWAY
NEW YORK CITY
8-23, 24, 25

Nekaj o naših farmerjih

Naši naseljenci so prišli v Ameriko za boljšim kruhom in seveda brez kakega denarja. Prišli so sicer s kmetov in so bili na polju vajeni, toda v Ameriki niso mogli iti k farmerju za hlapeca, ker farmer-svojemu delavcu ni plačal toliko, da bi mogel preživljati svojo družino. Zato je vsakdo šel ali v tovarno ali v rudnik, kjer je imel saj toliko zaslužka, da si je mogel postaviti skromen dom.

Več let je težko delat v prašul tovarni in zato hlem rudniku, pa vedno se je pri tem spominjal let svoje mladosti, ko je na kmetiji svojega očeta delal in je vdihaval sveži zrak, da so se mu prsi dvigale in širile. V tovarni in v rudniku pa je zrak tako dušljiv, da so se mu prsice prsi ožiti, sapa mu je postajala težka in včasih ga je dušilo. Zlasti rudarju se je pričela oglašati rudarska jetika.

Tedaj se je zamislil in si rekel: "Zakaj ne bi šel na farmo?" Nekaj si je prihranil od svojega trdega dela in po daljšem razmišljanju se je odločil, da si bo v potu svojega obraza obdeloval zemljo. In kupil si je nekaj akrov zemlje; ta manj, ta več.

Zemlja je bila tukaj; farma pa zanemarjena, v mnogem slučaju sam gozd. Treba je bilo popraviti zanemarjena poljopja, treba je bilo nabaviti stroje itd. Težko je bilo spočetka in marsikdo se je vstrašil, je pustil farmo in se vrnil v tovarno ali rudnik.

Le oni, ki so se trdno odločili, da se ne vrnejo več na svoje prejšnje delo, so navzile vsem početnim težkočam ostali na farmi in delali. Polagoma so se privadili in vsako leto jim je slo boljše izpod rok.

Imeli so družino in veselo so si jeseni metli roke, govorec: — "Za zimo imamo dovolj." In zadovoljstvo in veselje je vlada-lo v družini.

Spočetka farmerji in še zlasti mlekarški farmerji niso bili organizirani in za mleko so od velikih mlekarov in mlekar-skih družb dobivali le nezadostno vsoto. Polagoma so se organizirali, postavili so si svoje mlekarske zadruge in mlekarne ter si oskrbeli boljši trg za mleko in poljske pridelke.

Mestni ljudje mislimo, da imajo farmerji lepo življenje. Da, imajo lepo življenje, toda imajo tudi mnogo dela, mnogo truda, mnogo skrbi.

Hlevi morajo biti v najboljšem zdravstvenem stanju, kajti na to strogo pazijo okrajne, državne in zvezne zdravstvene oblasti. Za vse to je treba mnogo truda in dela.

Farmer doča od zgodnjega jutra in njegovo delo o mraku še ni končano. Ko se vrne s polja, je treba pomolžiti krave. Za to imajo že večinoma molzne priprave in en sam delavec lahko pomolže po 25 krav v dveh urah. Ta ali oni ima sina ali hčer, da mu može krave. Pa tudi tukaj mora paziti, da mladi pomočnik dobro opravi svoje delo.

Ko je spočetka molzel krave, je veselo žvižgal, morebiti pel in včasih tudi kaj sanjaril. Danes pri vsem tem, da je na farmi v splošnem zelo dobro napredoval, pa nima več onega veselja, kot ga je žvižgal prej, ko mu je slo mnogo slabše, pa pri vsem tem je bil popolnoma zadovoljen. Sedaj mu pri vsakem njegovem delu pohajajo misli k njegovemu sinu tam nekje v Franciji ali na Pacifiku. Pri tem mu leže mrak na čelo. In zopet druga skrb: večer ga je pustil pomočnik in šel v tovarno, kjer več zasluži. Poljsko orodje mu je že obrabljeno in le težko je najti pokvarjeni kos ali gumijev obroč. Vse to so skrbi, ki dan za dnem tarejo našega farmerja.

Ako ne bi bilo vojne, prav gotovo bi bil farmer najbolj zadovoljen človek na svetu, toda vojna je posegla vmes in mu prinesla velikih skrbi, katerih mi meščani ne poznamo in saj ne občutimo tako zelo, kot farmer.

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.
Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
pisatelja **Louis Adamič-a**
ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj navedel, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredne in najbogatejše države na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega stajaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige predstaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je pripadajočemu vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Četrtni odgovori na vprašanje, ki se tibe sreče milijonov. Četnjo to knjigo je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški čitatelj o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Polijam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

Št. ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Z I V I
IZVIRI

Spisal **IVAN MATIČIČ**

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Dogovor brez podpisa in očitnosti ne preoblikuje... Dopolni za državljanstvo Slovence naj bodo v... namemu uradu najkrajše v uradu zjeto.

Dogovor za nam vedno dobrodošli, ker smatamo... vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako... reševati med seboj pogovarjajo.

Vesti iz slovenskih naselbin

PARTIZANSKI TABOR

S tem imenom smo preteklo nedeljo krstili prijazni gricek v gozdu nad "Revnim ljudom" na Long Islandu, New York, kjer se ponavadi slajamo naravo ljubeči prijatelji.

Seveda, prava gospodarja, ne samo tega gricka, pač pa skoraj celega obširnega gozda, ki se še upira pritisku moderne naseljevanja, sta brez vsakega dvoma Mr. Ludvik Mutz in pa Mr. Frank Padar, katera dva že desetletja zahajata s svojima družinama stalno na tedenki zaključek, kjer v prosti naravi in pod milim nebom vsaj en dober dan v tednu, s svojima družinama preživita dan čistega, po naravi vsakomudmerjenega življenja.

Kar nas pride drugih poieg, bi rekli, da smo le takorekoč vasovalci, ki smo se pa že tako privadili tega kraja in te družbe, da se nas skoraj ne da odgnati.

Gotovo je pa, predno se tak dan v prosti naravi napravi da je vreden spomina, je zvezan že vsaj ob prihodu s pre-

cejnim delom in trudom. Med tem, ko ženske devljejo v red porcelan in drugo posodo, ki jo prinesejo s precejšnjo potrepljivostjo s seboj, morajo moški precejšnjo razdaljo na vkreber zopusti na prostor deske, stole vsako vrste mode, vsakovrstne obrabljene sodčke in še marsikaj drugega. Vse to inna že na leta spravljeno Mr. Mutz pri dobrem sosedu v bližini.

Ko je vse to enkrat na prostoru, že se nekako gre, ako ima gospod Mutz kaj pridnih pomagavev okoli sebe; da mu med tem, ko on vklada v primitivno ledenico led in pivo, katero je v dvokolnici pripeljal od parnilj oddaljenega prostora, napravi iz desk mizo in klopi, da nam ni potreba, ko je enkrat gotova okusna pečenka na razni, sedeti v okretni poziciji, in jesti s kosčene mize.

Ko je bilo pretekle nedelje približno vse tako gotovo, nas je gospa Mutz takole nagovorila: "Veste kaj, fantje! Mizo bom pogrnila s svežim prtom, prosim vas pa, da vsaj nekaj časa pazite, da ga preveč ne zamazate."

Pri teh njenih besedah me je obšla slaba vest. Očitno sem si, da sem mogoče teden preje, ko je bila jako soparna in vroča nedelja, malo preveč naslanjal svoje potne, od gozdnega praha zamazane roke na beli namizni prt. Zato sem predlagal, da naj ne pogrne mize pred glavnim obedom, na kar je jako drage volje pristala.

Ko je bilo tako vse prilično gotovo, smo se prav komodno, Mr. Padar in Mr. Mutz, naslanjali z golimi komolci na nepognjeno mizo, katera je bila že sem pa tam deležna močne kapljice, katera se je preplavila na mizo pod našo nesigurno roko.

Okoli dvanajste ure sem pa zapazil nekako nervoznost v družbi. Mrs. Mutz je na vsaki način hotela pokriti mizo s prtom, in drugi so me pa počeli izpraševati kedar, da pride Mr. Hude. Ko sem jim pa povedal, da mora biti tukaj vsaki čas, sem ga že zagledal pod gricem, ko je s sigurnim korakom ubiral pot navkreber.

Za prvo pomoč je bilo vsakemu postreženo s koncem kranjske klobase, pečene na odprtem ognju, in s penečim pivom, katerega je Mr. Mutz prinašal iz ledenice, katero je imel postavljeno v senci bližnjega gabra.

Za tem so prišli še nekateri prijatelji tega prostora, in po večini dobri pevci in člani "Slovana", in sicer Mr. L. Giovanelli, Mr. Poš in Mr. Derganc. Tudi jagnetina na raznu je bi-

la gotova, katero so na odprtem ognjišču spekle hčerke Mr in Mrs. Padar.

S pečeno jagnetino in z orehovo potico, katero je postavila na mizo Mrs. Mutz, se je pčel glavni obed. Naznanjeno je bilo, da je god, oziroma 56. rojstni dan Mr. Ludvik Muta.

S tem, da sem mu v navdušenju nazdravil s požirkom sto procentnega, sem ga seveda domače rečeno polomil, ker bi seveda moral počakati, da mu prijatelji, kot svojemu pevskeu u kolegu odpojejo "Po-zdrav", katerega so mu tako lepo zapeli, da je bilo naravnost ganljivo.

Pri bogato obloženi mizi nam je kaj hitro potekal čas v prosti naravi, tako da je bilo treba vprašati tudi za račun, vsaj kar se je tikalo pijače: Ko smo pa to vprašanje prinesli na dan, se oglasi Mr. Mutz s svojim ogromnim basom in nam pravi: "Sram me je, da se tako pitam, ker ne vem, ali imajo naši Partizani, ki se borijo v gozdovih proti sovražniku, kateri je zasedel, ali uničil njih domove, kaj jesti ali nič!"

Pri teh besedah se pa oglasi Mrs. Mutz in nam pravi: "Danes je vse na mene, ker je god mojega moža Ludvika!"

Ker je pa bila skupaj prava družba in družba dobrih in odkritosrčnih patrijarhov, smo na ta račun, in na željo še dolgega življenja, zvezanega z najboljšim zdravjem Mr. L. Muta, vrgli skupaj nekaj drobica, kakor tudi slavljenec sam, iz katerega je nastala svota sedem dolarjev, in sicer za SANS. In ob tej priliki smo z velikim navdušenjem tudi krstili ta prostor "Partizanski tabor", in kakor je bilo sklenjeno, bomo prihodnjo nedeljo na tem prostoru, poleg ameriške zastave razobešili tudi jugoslovansko z rdečo zvezdo.

Svoto sedem dolarjev so izročili meni, da jo odpošljem na glavni SANS-ov urad, kar sem že tudi storil. K tej svoti sem tudi pridejal 85 centov od dolarja, ki ga mi je poslala za zvezdo Mrs. Mary Pauion iz Round-up Montana, ki jo je naročila za Mrs. Annie Elte v Los Angeles, Calif.

Ravno tako pristajem k temu 85 centov za zvezdo, katero je naročila Mrs. L. Rovsak iz Richey Ville, Pa., za katero mi je ravno tako poslala dolar. Toraj skupna svota \$8.70 za SANS-sa.

Pozdravljam vas patrijotje, kar vas je daleč, in vam v imenu SANS-a in trpečega slovenskega naroda najlepša hvala, drugim pa navsilenje v soboto zvečer na Slovanovi "beer party" v Slovenskem domu!

Pozdrav.
Frank R. Vavpotič.
New York, N. Y.

Slovinci v Kanadi

ZAPISNIK SEJE PODRUZNICE STV. 90 SANS, KIRKLAND LAKE, ONT.

Seja podružnice Stv. 90 SANS v Kirkland Lake, Ont., se je vršila dne 30. julija 1944, na 39 Woods Street, Kirkland Lake.

1. Predsednik otvori sejo ob 2. uri popoldne s pozdravom.
2. Čita se zapisnik zadnje seje od 7. maja, kateri je enoglasno sprejet.

3. Ker je dosedanji blagajnik Joe He za stalno odpotoval iz naselbine, je soglasno izvoljen za blagajnika Louis Žagar. Tajnik poroča, da podružnica šteje 31 članov in članic, blagajna je \$36.60.

5. Predsednik poroča, da je nabral na pikniku odseka stv. 14 VPZB \$50.75, obenem izjavlja, da bo objavil v časopisu imena darovalcev.

6. Čitanje dopisov: tajnik čita dopis iz gl. urada glede resolucije, katero je poslala podružnica na konvenciji. Gl. urad tudi javlja, da je naša podružnica upravičena do enega delegata na konvenciji. Nato članstvo potrdi sklep zadnje seje od 7. maja, to je, da se ne pošlje delegata, temveč, da nas zastopa resolucija na konvenciji, nakar tajnik prečita besedilo resolucije, katero članstvo odobrava enoglasno.

7. Predsednik čita pismo o partizana Nikole Mirkovića, katero je pisal iz Jugoslavije L. Adamiću v katerem se mu zahvaljuje za njegovo neumorno delo, obenem tudi izraža zahvalo vsemu narodu na tem kontinentu, kateri pomaga par-

tizanom v njihovi pravični borbi. Pismo je bilo oddano na otoku Visu dne 25. aprila, 1944.

8. Na priporočilo predsednika članstvo sklene in priporoča gl. odboru SANS, kakor tudi konvenciji, da zastavi vse sile in ves svoj upliv pri zaveznikih, da se povrnejo naši slovenski kraji nazaj materi Sloveniji, to so naša Goriška, Koroska in Medjimurje. Naj se zavezniki uverijo o tem, da se danes bori 75% Italijanov proti njim, dočim se slovenski partizani borijo 100% za zavezniško stvar, za svobodo in demokracijo.

9. Članstvo naše podružnice je strogo na stališču za federativno in demokratično Jugoslavijo, in bo podpiralo narodno vladlo, katera bo izvoljena od naroda.

Dalje članstvo ostro obsoja delovanje patra Ambrozića in njegove "Zveze Katoliških Župnij", ker je njih delovanje proti-narodno in ne-demokratično, je profasistično in kot tako narodu škodljivo.

10. Sklene se, da podružnica priredi piknik v korist SANS, za pomoč stari domovini. Piknik se vrši na prostoru Hrv. Seljačke Stranke.

11. Prihodnja seja se vrši dne 3. sept. ob 6. uri zvečer. Predsednik seje zaključil ob 4. uri popoldne.

Anthony Kraje, predsednik, M. Spehar, zapisnikar, M. Skube, tajnik.

ZA SANS-OV SKLAD

Seznam darovalcev, kateri so darovali za SANS na nabiralno polo Pavle Debeljak v Kirkland, Lake, Ont.:

Po \$5, M. Spehar; po \$3 Eaton & Ltd.; po \$2.50 Kirkland Lake Dry Cleaning; po \$2 Pavla Debeljak, F. Grebene, Fr. Lovsin, Charlies Hotel, Ivana Rauh, E. Uheran, Fr. Pust, A. Levstik, E. M. Donad; po \$1—Julia Grebene, Mrs. D. Turkman, Tony Digiovanni, P. Gregoric, Angela Mele, R. Avery, Toronto Bargain Store, F. A. Burnside, Ivan Zuzek, Domin. Macek, V. Sporar, G. E. Hatchenson, L. Sauter, Mrs. Fraser, B. Failon, N. S. Herron, Seymour Mens Wear, Gold Range Hotel, S. Kikus, D. Hand, S. Behersor, P. F. Vahich. Po 50c — G. K. Parker, T. Gong, A. Gamborasti, H. G. Perover, G. J. Gemrel, V. Anderson, E. Govley, R. J. Horman, G. H. Gauche, H. Carbonman, R. D. Daffoe, A. F. Sugar, H. L. Froley, A. E. Anderson. Kirkland Hardware, Joe Maxich, J. Kozek, Stanley Clothing, Tony

Kezele, W. L. Bundy, B. E. Jonson, J. H. Dualo, C. H. Hapin, J. G. Gibson, M. L. Furgenson. Po 41c — S. D. Dvaron; po 25c — A. Adenky, H. T. Grebson, J. Jure.

Skupaj \$66.16

Nabiralna p o l a Anthony Kraja: Po \$2 — Nick Kuzma, Fr. Mele; po \$1—Geo. Stark, Nick Brine; po 50c—J. Henigman, V. Kukec; po 25c—A. Kurnesky.

Skupaj \$7.25

Ob tej priliki se iskreno zahvljujem v imenu podružnice št. 90 SANSa, vsem darovalcem, kateri so darovali v ta prepotrebni fond.

Se posebej se zahvaljujem nabiralcema Pavli Debeljak in Anthony Kraje, posebno godč. Pavla Debeljak se je iskazala zelo agilno in požrtvovalno, kar se vidi iz njene nabiralne pole, da je morala potrkati na marsikatera vrata in na mnogokatero srce. Kdor je že ta posel iskusil, on ve, kakšna žrtev je to. Zatorej godč. Debeljakovi vsa čast za njeno narodno delo.

Tajnik št. 90 SANS.

Rojak se je vrnil iz bolnišnice

E. Worcester, N. Y. — Vsem svojim prijateljem naznanjam, da sem se vrnil domov iz bolnišnice 12. avgusta k svoji družini na kmetijo, sicer ne še popolnoma zdrav, ampak pri boljšem zdravju kot sem bil. Prav zdrav se ne bom dolgo časa.

Ob tej priliki se prvo zahvalim moji sestri Frances Novak iz Strabane, Pa., ki me je prišla obiskat za časa mojega bivanja v bolnišnici. Obenem se zahvalim vsem prijateljem in znanecem, ki so mi poslali tolažilne karte, in tistim, ki so me prišli obiskat, ter tistim, ki so mi prinesli cvetlice v tolažbo. Še enkrat hvala vsem skupaj.
Frank Koren.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUSTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva, naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele pozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

TEKOM 32 LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo \$11,200, smrtnine in \$18,822, bolnine in imar v blagajni z 31. decembrom, 1943 \$17,459.23.

Naloženi denar je: \$ 8,320.00 U. S. Savings Bonds \$ 5,000.00 Defense Bonds \$ 4,139.23 naložen v banko

Skupno: \$17,459.23
Odbor za leto 1944:

Predsednik: MIHAEL UREK
189 Wyckoff Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Podpredsednik: ANDREJ IVANŠEK
Zapisnikar: 288 Harmon St.,
Brooklyn, N. Y.

Tajnik: JOSEPH POGACHNIK
580 Liberty Avenue,
Williston Park, L. I.

Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH
983 Seneca Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Nadzorniki:
I. FRED VELEPEC
7225 — 67th Place
Glendale, L. I.
II. VINKO ZALOKAR
71-09 — 69th Street
Glendale, L. I.

III. JOHN YURKAS
405 Himrod Street,
Brooklyn, N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 880 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
Društvo zbiruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

SLOVENSKI MUZEJ ODPRT ZA JAVNOST

Cleveland, O. — Vsi clevelandčani in rojaki iz zunanjih naselbin ste prijazno vabljeni, da obiščete in si ogledate tretjo razstavo Slovenskega narodnega muzeja v Slovenskem narodnem domu, 6411 St. Clair Ave., zgoraj, sobe št. 1. 2. in 3., ki bo odprto za ogled javnosti štiri dni in sicer v petek 1. septembra od 6 do 10 ure zvečer; v soboto 2. septembra od 5 do 10 ure zvečer; v nedeljo 3. septembra od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer; v ponedeljek, 4. septembra od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Vsak zaveden Slovenec bi moral vsaj enkrat v letu obiskati naš slovenski narodni muzej v S. N. Domu.

Na svidenje!
Erazem Gorshe,
tajnik in arhivar.

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.
"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50
"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—
Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

45-LETNO PREISKUŠNJO

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION ::
ELY, MINNESOTA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE
DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Note

KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeneru
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marička, pežlja
- * Barčica
- * Mladci kapetaše
- * Gremo na Stajersko
- * Štajerji
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marča
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Kadar boš ti vandrat sel
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjižarna
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ \$3.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšna jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Is francoščine prestavil J. L.

(105)

12.

Blizal se je mesec, ko je imela grofinja poroditi. Ze štiri dni je bival grof Bussieres v Clamecyju, v bližini d'Adfeuille. Stanoval je z drugim imenom v gostilni, kjer je izpovedal, da je trgovski potnik. Ker imajo taki ljudje večkrat velike svote s seboj, čudili se niso v gostilni, da je tega "trgovca" spremljal tako velik pes.

Da bi bil še bližje gradu in da bi po Marjeti izvedel takoj vse, se je Germain nahajal v vasi Bleruy, ki stoji tik d'Arfeuille. Tu je živel v gostilni.

Bila je sklenjeno, da Marjeta o določenem času odpre vrata, ki vodijo iz grada na vrt, potem pa po vrsti vsa druga, bode možno priti do sobe, ki bo v njej novorojeno dete. Druga gega ji niso bili razodeli, in niti slutiti ni, kako čudno nalogo je grof namenil psu!

Vendar po previdnih naredbah in po velikem plačilu, ki so ji ga bili obljubili, je sodila, da se gotovo tiče resne stvari. Navzlic temu se ni obotavljala niti za trenotek! Denar jo je bil preslepil. V pogovoru z Germainom je rekla: "Če bode otrok deklica, zvala se bode Leontina; če bode fantič, krstili ga bodedo za Leona."

Naposled je prišel pričakovani dan! Germain, ki je dobil naznanilo po Marjeti, teče v Clamecy ter se povrne z grofom in njega stiriinogotim pomagačem. Ko se naredi noč, se zmuznejo skozi mala vrata v park ter lezejo proti gradu. Bilo je proti koncu meseca januarja. Po nekotikih rosnih dnevih je postalo zopet prav mrzlo.

Grof sede na klop, pes pa je bil na njegovi strani. Germain je pristaljškoval ob koncu goščave pri klopi.

Grof se ni obotavljaj niti za trenotek, da izvrši, kar je sklenil. In vendar je bil dober človek. Očetovska ljubezen pa ga je bila popolnoma zmešala. Saj je deloval le za svojega sina!...

Okoli podevetih se zaslisiijo v drevoredu stopinje. Pes nastavi ušesa, vendar ostane miren. Germain stopi iz goščave ter pogleda, kdo prihaja. Bila je — Marjeta! Ne da bi izpregovorila besedice, sledi Germainu v goščavo.

"No!" vpraša grof.

"Dovršeno je!" zavrne Marjeta.

"Ali je deklica?"

"Ne, deček."

"Kdo bode ponoči čuval pri vaši gospej?"

"Babica in jaz."

"In zdravnik?"

"Ne ostane v gradu; takoj odide..."

"Dobro. Ali ste skrbeli za to, da se otrok..."

"Babica ga baš sedaj povija."

"Ne pozabite ničesar, kar sem vam naročal."

"Vse se izvede lažje, ker babica in jaz ga bodeva menjaje čuvati. Ob deset uri pojde spat. Ob dveh popolnoči jo vzbudim, da pojdem sama počivat."

"Prav dobro!"

"Ob kateri uri naj odprem vrata?"

"Po enajsti uri. Midva bova že čakala pri grajskem zidu. In zdaj pojdite zopet k svoji gospodinji, Marjeta!"

Hišna takoj zopet odide v grad. "Deček! deček je!" šepne grof.

Bil je zelo ginjen. Čimbolj se je bližala določena ura, tem tesneje mu je prihajalo pri srcu. Tudi Germain je le s silo zakrival svoj strah.

Proti enajsti uri zvezeta k gradu. Pes jima je sledil.

Bila je črna, viharna, mrzla noč. Ustavita se pri vratih, ki sta jih bila določila v dogovoru z Marjeto. Okoli enajste ure je bila grofinja zadremala. Otrok je spal v zibelki. Izvemši Marjete, ki je imela čuvati do dveh popolnoči, je vse spalo v gradu.

"Zdaj je čas!" misli si hišna. Stopi k zibelki ter opazuje nekoliko časa otroka.

"Dobro je zavarovan! A zakaj pač skrbi grof toliko, da bi bil dobro povit!"

Pogledavši dremljajočo mlado svojo gospodinjo zapusti sobo brez šuma.

V koridoru prinese luč ter hiti z njo v vežo. Tam odpre mala vrata. Germain je bil tu. Slišal je, kako je hišna zavrtela ključ v vratih.

Nato odide Marjeta zopet v sobo k grofinji, pustivši kakor je bilo dogovorjeno — vse duri za seboj odprte.

Tudi grof je bil stopil k durim. Pes je imel prednji taci že na pragu. Njegov gospodar mu veli: "Išči! išči!"

Žival je mahljala z repom. Potem stegne nos v zrak ter prične vohati.

"Išči! apurtuj!" veli zopet grof.

Pes hiti v hišo po sledu za hišno. Germain se postavi spodaj pri stopnicah, da počaka, kdaj se vrne pes ter zabrani vsako morebitno nevarnost.

Ob šumu, ki je bila povzročila v sobo vrnivša se Marjeta, se vzbudi grofinja.

"Ali si bila zunaj, Marjeta?" povpraša jo.

"Da! Zdelo se mi je, kakor bi slišala nekakov ropot in šla sem pogledat..."

Kako silno brije zunaj veter! In kako razsaja po koridoru! Gotovo je kako okno odprto!... Daj mi otroka sem, Marjeta!"

(Nadaljevanje sledi.)

Iz Jugoslavije

Predsedništvo Crnogorskega Zborovanja

Emisija postaje "Svobodna Jugoslavija" od 16. m. prinaša poročilo o tretjem zborovanju Anti-fašističnega Vijeća za Črno goro in Boku, ki je spremljeno v Črnogorsku Anti-fašističnu skupštinu narodnog oslobodjenja.

V predsedstvo zborovanja so izbrani sledeči: Predsednik Dr. Niko Miljanik, vseučiliški profesor in dosedanji predsednik Vijeća. Podpredsedniki: Božo Ljumović, Jovan Cetković in Petar Tomanović. Tajnika: Zenko Zeković in Vlado Lazarević.

Zborovanje v Vipavski dolini

Velika množina ljudstva se je 30. julija t. l. zbrala v Vipavski dolini na Slovenskem primorju, kjer se je vršilo ljudsko zborovanje v prisotnosti 6.000 ljudi iz vseh krajev Slovenskega primorja. Ljudje so prihajali v manjših grupah, da bi se izognili pazljivosti sovražniških postojank, ali so v nekaterih krajih vendar morali z boji predreti sovražnikove linije.

Podpredsednik Pokrajinskega odbora za Slovensko primorje, dr. Jože Vilfan je odprl zborovanje s kratkim govorom, a za njim sta govorila zastopnik Rdeče armije polkovnik I. bočenko in zastopnik Anglo-ameriške vojaške misije, major Waugh.

Organizacija Jugoslovanskega partizanskega taborišča v Egiptu

Po pismu datiranem 23. maja t. l., katero je g. Petar Antičević, tajnik enega od okrožnih odborov v El Shattu pisal svojemu prijatelju g. Jožo Tomaseviću v Mount Ranier, Md., organizacijo taborišče jugoslovanskih partizanskih beguncev sestavljajo sledeči organi:

SREDNJI ODBOR, ki nadzoruje sledeče okrožne odbore:

1. Upravni — s sekcijami za poštno službo, statistiko, partijsko stražo, sodišča in splošno administracijo.
2. Ekonomski — s sekcijami za hrano, obleko, obutev, kantino in blagajno.
3. Prosvetni — s sekcijami za šolski pouk, izobrazbo odraslih, verski pouk in športne aktivnosti.
4. Tehniški — s sekcijami za javna dela, logorske delavnice, vzdrževanje zgradb in regulacija prometa.
5. Zdravstveni — s sekcijami za ustno propagando, umet-

niške aktivnosti in propagando skozi tisk.

Begunci so organizirali svoje lastno gledališče. Ljudsko univerzo (za izobrazbo odraslih), osnovno šolo, višjo šolo, tečaje za tuje jezike in tečaje za nepismene.

V taborišču vlada vzorna disciplina, red in snaga. Posebno hvaloredna je snaga, če se vzame v obzir neznosno klimo žarke puščave v kateri se El Shatt nahaja, ter omejena količina vode, ki je ljudem na razpolago.

(Zojša.)

ZGODOVINA SE PONAVALJA

Ko so zavezniki 15. avgusta vpadli v južno Francijo, so se izkrcali 50 milj od kraja, kjer je Napoleon I., ko je pobegnil z Elbe, pristal leta 1815, ko je vodil svojo armado v Pariz in imel Francijo zopet v oblasti 100 dni. Medtem pa, ko se zavezniki bore za Marseilles in Toulon, da imajo za zalaganje svojih armad dvoje pristanišč, je Napoleon od Antibes, kjer je stopil z ladje, vdaril naravnost proti severu in je zavzel Grenoble, od koder se je obrnil v severozapadni smeri proti Lyonu. Tudi zavezniška armada gre po Napoleonovi poti in je zasedla Grenoble.

Najprimernejša pot za prodiranje proti Parizu od juga je po dolini Rhone, toda Napoleon si te poti ni izbral, ker se ni hotel spopasti z armado, ki je bila poslana proti njemu, dokler ne pride v Pariz. Tudi sedaj so se Nemci utrdili ob Rhoni, zavezniki pa se drže obkoljevalne taktike in so vdarili čez Francoske Alpe do Grenobla in sedaj, ko so zavzeli že tudi Marseilles, bodo prodirali tudi po dolini Rhone.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Kužlička daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenski izdaji) Cena 50 centov. Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

V SEM JUGOSLOVANSKIM STARŠEM!

Danes služi v vojnih silah Združenih držav na desetisoče sinov in hčera južnoslovanskih staršev in nahajajo se na oddaljenih frontah Vzhoda in Zapada, kjer se bore proti sovražnikom naše demokratske dežele. Naši hrabri sinovi bratijo s svojo krvjo našo domovino Ameriko, žrtvujoč svoja mlada življenja za zmago nad tiranijo nacizma in fašizma in za vzpostavljeno svobodo in pravice med ljudstvi in narodi.

Mnogi naši vojaki, ki služijo pod slavno zastavo prog in zvezd in ki so sinovi in hčere naših južnoslovanskih staršev, so pokazali hrabrost in odličnost ter so prejeli od ameriških vojnih oblasti mnogo uglednih odlikovanj in priznanj, kar med nami ne sme biti pozabljeno.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev s tem apelira na vse one starše, katerih sinovi, ali pa hčere, so bili odlikovani v ameriških vojnih silah, ali pa so že padli v boj, da nas pismeno obveste o tem, ker ta odbor želi ohraniti in zbrati vse podatke o njihovih junaških zaslugah, kar bo v trajen spomin našim padlim in odlikovanim sinovom in hčeram.

Vse izčrpne podatke pošljite na naslov: The United Committee of South Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York, 28, N. Y.

V podatkih navedite ime in priimek odlikovanega ali padlega vojaka ter imena roditeljev, vrsto odlikovanja, vojaški čin, kraj rojstva, starost vojaka, kje je padel in v službi odlikovanih pa navedite zasluge, radi katerih je bil ali bila — odlikovan. kakor tudi zadnji naslov vojaka.

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

SLOVENSKO PEVSKO DRUŠTVO "SLOVAN"
Vas in Vaše prav prijazno vabi na svojo zabavo ali "BEER PARTY" ki se vrši v soboto, 26. avgusta, 1944
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
253 IRVING AVE., BROOKLYN, N. Y.
Začetek ob 8. uri zvečer.
Vstopnina \$1.20 za osebo vključno davek.
Pivo se bo gostom serviralo brezplačno od 9. ure do 1. po polnoči.
ZA PLES IGRA ZNANI ROJAK JOHNNY ZEDAR "SLOVAN" ZAPOJE NEKAJ LEPIH PESMI
Za obilen poset se priporoča — Odbor.

SPISANA V ANGLEŠČINI
VRTNARSTVO... SADRŽERJEJSTVO...
POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA
Cena knjige: \$3.50

Združeni narodi potrebujejo ves odvišni živeti, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki... Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT
Pripravite se za to delo že sedaj!

V LICNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI
Skoro 1400 strani — 750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Ni visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Tukaj je v celoti sam knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10.000 člankov vam podrobno pokaže vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic — Aheedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Združenih državah, za vsako sezono in v vsako sezono.

To knjigo je uredil F. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga čenijo vrtnarski izvedenci.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA		IGRE	
1 Domače živali Spisal Damir Felgel	15 Suneški invalid Spisal Silvester Košutnik	28 Magda (Igra) — Alojzij Remec	29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golin
2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj	17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec	30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann	31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljevič
3 Andrej Ternovc Spisal Ivan Albrecht	18 Mladim arcem Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško	32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec	33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
6 Preganjanje indijanskih misijonarjev Spisal Josip Spillman	19 Student naj bo Spisal Fr. S. Finžgar	34 Antingone (Igra) — Poslovenil G. Golar	36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio
8 Pravljice Zapisal H. Majar	25 Duhovni boj (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupol	38 Tončkove sanje na Miklavžev večer (Igra) — J. Erbenšnikin F. Rojč	Kupite en "extra" bond ta teden!
12 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Panduric	26 Denar Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris	35 Praški Judek Spillmanova povest — Pravel Josip Volc	
13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.	14 Pravljice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik		

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omejit ali več šbirk, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"
"AMERIŠKA"
V PESHARICI
se vključno sledilo
slovenske pesmi:

1. Podklica — moški zbor s bariton samospevom
2. Posdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otočki zvon — mešani zbor
5. Pomladnka — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speva, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altanteki odmevi — za moški in tenški zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 138 — moški zbor
10. Soli — za samospeva, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeva, mešani zbor in spremljevanjem glasovira ali orgel

CENA SAMO 50 centov KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je upisal in v ameriški izdaji MA-TEJ L. HOLMAR, organist in prevodilca pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.